

Helsingissä 20.12.2023

VN/33417/2023

**Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain 33 §:n muuttamisesta**

Kiitämme Maa- ja metsätalousministeriötä lausuntopyynnöstä.

Hallitus esittää yöammuntaa varten tarkoitettujen, kuvaa elektronisesti suurentavien ja muuttavien tähtäyslaitteiden sallimista villisian metsästyksessä. Lainmuutoksella on tarkoitus tehostaa villisian metsästystä torjuen afrikkalaisen sikaruton leviämistä Suomeen. Näkemyksemme mukaan metsästyslakiin esitettyihin muutoksiin liittyy riskejä, joita hallituksen esityksessä ei ole otettu huomioon. Lisäksi villisikakantaa on saatu hallintaan jo muilla keinoin.

Yöammuntaa varten tarkoitettujen tähtäyslaitteiden sekä muiden metsästyslaissa kiellettyjen menetelmien kiellolle on syynsä. Metsästyslain esitöiden (HE 300/1992, yksityiskohtaiset perustelut, 4 luku Metsästystavat 32 §. Pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät.) mukaan ”pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevien rajoitusten lähtökohtana on muiden ihmisten ja eläinten suojelu sekä varsinaiseen metsästykseseen kuulumattomien uusien teknisten apuvälineiden käytön rajoittaminen. Rajoituksin pyritään turvaamaan riistaeläinkantojen säilyminen ja metsästyksen perinteinen luonne luonnon käyttömuotona.” Myös metsästyslain 20 §:ssä mainitut seikat ovat linjassa edellä kerrotun kanssa. Näin ollen ne on huomioitava säädettäessä poikkeuksia metsästyslain 33 §:n säännöksiin, jotta uudet poikkeussäännökset pysyisivät oikeasuhtaisina.

Kiellettyjen välineiden ja menetelmien käytöstä poikkeuksia säädettäessä olisi pyrittävä minimoimaan vaaroja, jotka liittyvät uusien säännösten soveltamiseen käytännössä. Nyt säädettävän lain valmistelussa olisikin ollut syytä korostaa sitä, kuinka villisikaa ehdotetulla metsästyslain 33 §:n 3 momentin tavalla metsästävän henkilön on toimittava tilanteessa, jossa keinoitekoisen valonlähteen avulla avautuu mahdollisuus ampua jokin muu riistaeläin. Hallituksen esityksessä ei huomioida millään tavalla, kuinka edellä mainitun kaltaisessa tilanteessa muita ”vahingossa” tähtäimeen päätyviä eläimiä voidaan suojella väärinkäytöksiltä. SEY:n käsityksen mukaan muun riistaeläimen ampuminen tällaisessa tilanteessa on kiistatta lain vastaista, mutta selvyyden vuoksi tämä pitäisi mainita myös säännöksen perusteluissa.

Luonnonvarakeskuksen alkuvuodesta 2023 tuottaman kanta-arvion mukaan Suomen villisikakanta on jo pienentynyt vuoden 2020 huippulukemista muun muassa tehokkaamman metsästyksen ansiosta. Jo nyt villisikaa saa metsästää kiinteän keinovalon avulla ruokintapaikalla. Koska jo nykyisillä toimenpiteillä kannan kasvu on kanta-arvioiden perusteella saatu hallintaan ja se on jo kääntynyt laskuun, kyseenalaistamme metsästyslain 33 §:n muuttamisen tarpeellisuuden. Mikäli muutos kuitenkin tehdään, tulee muiden eläinten suojeleminen väärinkäytöksiltä huomioida. Metsästyksen perinteinen luonne on lukuisien poikkeuslupien vuoksi jo nyt muuttumassa merkittävästi ja ilmaisemme huolestamme trendin jatkuvasta yleistymisestä. Yleistyvä keinovalon käyttö on haitaksi yöeläimille, sillä pimeässä liikkumaan tottuneet eläimet ovat herkkiä reagoimaan kaikkeen valoon.

Tullin mukaan usein sikaruttoviruksen maasta toiseen leviämisen taustalla on varomaton tavaroiden ja elintarvikkeiden käsittely. Esimerkiksi kuumentamattomat lihatuotteet ja pakastettu liha voivat sisältää virusta pitkäänkin ja se leviää pakkausjätteiden mukana helposti ympäristöön. Taudin torjunnassa tulisi ensisijaisesti kiinnittää huomiota ja toimenpiteitä tämän riskin minimointiin.

Kati White  
Toiminnanjohtaja  
SEY Suomen eläinsuojelu

